

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РЕЙТИНГ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ІНДИКАТОР ІІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Т.А. Васильєва, к.е.н., доцент, Н.В. Винниченко, аспірантка

Українська академія банківської справи

Важливою передумовою прискорення соціально-економічного розвитку України в цілому, а зокрема – її регіонів, є збільшення обсягів зовнішнього та внутрішнього інвестування. Сьогодні актуальною проблемою є нерівномірність залучення інвестицій в регіони України, невідповідність обсягів інвестицій їх потребам, низький рівень інвестиційної активності на регіональному рівні. Найбільша кількість наукових досліджень, присвячених визначенню інвестиційної привабливості регіонів, здійснюється Інститутом реформ, який визначає динамічний та інвестиційний рейтинги регіонів, а також досліджує перспективи іноземного інвестування в регіонах України.

Проаналізувавши результати інвестиційного рейтингу регіонів України по роках, розробленого Інститутом реформ, можна зазначити, що рейтинг Сумської області в загальному рейтингу регіонів України, починаючи з 2002, постійно падає (в 2002 р. вона займала 16 місце, в 2003 р. – 22 місце, а в 2004 р. – 24 місце, що залучило її до списку аутсайдерів, тобто областей з найнижчим рівнем інвестицій).

З метою отримання адекватної характеристики рівня соціально-економічного розвитку регіонів застосовується динамічний рейтинг, який дає узагальнену оцінку змін ключових показників соціально-економічного розвитку регіонів. За цим рейтингом Сумська область в 2002 р. займала 18 місце, в 2003 р. – 20 місце, в 2004 р. – 25 місце.

В дослідженнях Інституту реформ зазначається, що розвиток Сумської області стримує низький рівень зовнішнього інвестування у цей регіон (рейтинг області за цим показником не піднімався протягом останніх років вище 18 місця). Під зовнішнім інвестуванням розуміють надходження коштів як від інозе-

мних інвесторів, так і від інвесторів з інших регіонів України. Дані таблиці 1 характеризують динаміку надходження прямих іноземних інвестицій в Сумську область, а також її рейтинги по досліджуваним показникам.

Таблиця 1

Показники обсягів прямого іноземного інвестування в Сумську область та її рейтингів за цими показниками *

Рік	Прямі іноземні інвестиції		Приріст прямих іноземних інвестицій		Прямі іноземні інвестиції на душу населення		Приріст прямих іноземних інвестицій на душу населення	
	Обсяги, млн. дол. США	Рейтинг області по цьому показнику	Обсяги, млн. дол. США	Рейтинг області по цьому показнику	Обсяги, дол. США	Рейтинг області по цьому показнику	Обсяги, дол. США	Рейтинг області по цьому показнику
1998	20	20	7,1	15	14,77	20	5,24	12
1999	31,2	18	11,2	6	23,32	18	8,37	5
2000	44,3	17	13,1	10	33,35	17	9,86	7
2001	126,8	11	82,5	2	97,54	4	63,46	2
2002	127,6	12	0,8	25	99,77	7	0,63	25
2003	141,0	16	13,4	23	111,75	7	11,98	25
2004	132,3	24	-8,7	25	106,32	18	-5,43	25

* - при складанні рейтингів досліджується 24 області України і АР Крим.

Як бачимо, рейтинг Сумської області за показниками, що характеризують обсяги прямого іноземного інвестування, в останні роки погіршувався, хоча в цілому обсяги прямих іноземних інвестицій (за виключенням 2004 р.) зростали. В 2004 р. іноземні інвестиції зменшилися на 8,7 млн. дол. США, а область за інвестиційним рейтингом Інституту реформ посіла 25 місце.

Сумісний аналіз результатів всіх проаналізованих вище типів рейтингу дозволяє стверджувати про наявність кореляційного зв'язку між обсягами залучення прямих іноземних інвестицій, рівнем інвестиційної привабливості регіону та рівнем його соціально-економічного розвитку. Таким чином, можна вважати, що одним із чинників підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіону є стимулювання інвестиційної активності регіональних підприємств та інтенсифікація залучення іноземних інвестицій в регіон.